
Revisionsrapport

Uppföljning avseende ägarstyrning av de kommunala företagen

- Styrning och uppsikt avseende
KB Kalix Nya Centrum

Kalix kommun

Andreas Jönsson
Cert. kommunal revisor

Februari 2013

2013-02-27

Andreas Jönsson, projektledare

Hans Forsström, uppdragsledare

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och revisionell bedömning	1
2	Inledning	3
2.1	Revisionsfråga	3
2.2	Metod, material och avgränsning	4
3	Styrning och uppsikt	5
4	Resultat	7
4.1	Styrning och uppsikt	7
4.1.1	Avtal och direktiv	8
	Bedömning	9

1 *Sammanfattning och revisionell bedömning*

På uppdrag av Kalix kommuns revisorer har PwC genomfört en uppföljning av 2011 års granskning rörande ägarstyrningen av de kommunala företagen. Utifrån revisorerernas bedömning av väsentlighet och risk har uppdraget varit att följa upp ägarstyrningen med inriktning mot kommanditbolaget Kalix Nya Centrum (KNC):

- Har kommunstyrelsen tillsett att ägarstyrningen avseende KNC är ändamålsenlig och har kommunstyrelsen vidtagit nödvändiga åtgärder utifrån revisorerens rekommendationer i den föregående granskningen?

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att skapa en ändamålsenlig styrning av KNC. Kommunstyrelsen har uppdragit till förvaltningen att se över ägarstyrningen, dock har arbetet i dagsläget inte lett till något förtydligande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Det har heller inte utvecklats något förtydligande av regleringen avseende kommunfullmäktiges ställningstagande och bolagets rapportering av ekonomi, verksamhet och särskilda händelser. Att kommunstyrelsen i samband med uppsägning av avtal och förändrad ägarbild inte har sett över dessa frågor ser vi som en brist.

Det finns även oklarhet kring bolagets beskrivna verksamhet i förhållande till vad som beslutats i kommunfullmäktige. En nämnvärd skillnad, i jämförelse med det avtal som fullmäktige tidigare antagit, rör att det av registreringsbeviset framgår att bolaget ska "försälja marknadsföringstjänster på konsultbasis", något som granskade handlingar inte kan visa att fullmäktige har beslutat om.

Med tanke på att avtalet som fullmäktige tidigare antagit är uppsagt, och att kommunfullmäktige enligt kommunallagen ska fastställa det kommunala ändamålet för verksamhet i bolagsform, bör kommunstyrelsen tillse att det inte råder någon tvekan om att bolagets verksamhetsbeskrivning överensstämmer med ägarens vilja. Då kommunen är komplementär och kommanditdelägaren är en stiftelse med kommunen som huvudman anser vi inte att delägarförhållandet utgör något hinder i denna fråga.

Eftersom det saknas avtal och/eller direktiv som tydliggör att verksamheten ska bedrivas i enlighet med de kommunalrättsliga principerna ser vi det som viktigt att styrningen av bolaget ses över även ur denna aspekt.

Vad gäller kommunstyrelsens uppsikt över företagen framgår av intervjuerna att denna är under utveckling och ska omfatta möjligheten att identifiera principiella frågor som kan komma att behandlas av fullmäktige. Vi ser positivt på att även bolagen ska omfattas av fullmäktiges strategiska områden, vilket torde förbättra förutsättningar för såväl styrning som uppsikt.

Avseende uppsikten över KNC kan vi dock inte bedöma att den varit tillräcklig. Detta eftersom vi genom protokollen endast kunnat verifiera att kommunstyrelsen erhållit meddelanden om ärende i Förvaltningsrätten, men utöver detta inte erhållit någon rapportering av ekonomi, verksamhet eller särskilda händelser.

Detta kan även kopplas till att det funnits frågor kring KNC:s förvärv av EM-fastigheten i förhållande till huruvida fullmäktige borde ha beretts möjlighet att ta ställning i frågan innan beslutet fattades i styrelsen. Vår bedömning, utifrån vad som faller inom ramen för denna granskning, är att KNC:s förvärv är en fråga som sannolikt faller inom en gråzon kring vad som kan anses vara en principiell fråga eller annars av större vikt. Eftersom det saknas närmare styrning eller precisering av vad som enligt ägaren är att betrakta som frågor som ska underställas fullmäktige för ställningstagande, ser vi att det är av särskild vikt att kommunstyrelsen säkerställer sådan uppsikt över bolaget att den därigenom skapar sig en möjlighet att identifiera eventuella principiella och större frågor.

2 Inledning

Det kommunala ändamålet med företagen ska regleras i bolagsordning, ägardirektiv/direktiv, stiftelseförordnande/stadgar och avtal. Kommunstyrelsen har ett ansvar att bevaka fullmäktiges intressen i företagen och styra företagen utifrån fullmäktiges intentioner.

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen ha uppsikt över de kommunala företagen och detta är en viktig komponent i att fullgöra ägarrollen. Uppsikten utgör en förutsättning för att kommunstyrelsen ska kunna leda och samordna kommunens angelägenheter och för det fall detta inte fungerar tillse att frågan behandlas av fullmäktige. Kommunstyrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, att lagar och förordningar följs och att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

Revisorerna granskade under 2011 kommunstyrelsens tillämpning av ägarstyrningen. Mot bakgrund av denna granskning och den fortsatt delvis oklara situationen för kommanditbolaget Kalix Nya Centrum (KNC) har revisorerna, utifrån väsentlighet och risk, bedömt att det finns ett behov av en uppföljande granskning avseende ägarstyrningsfrågorna kopplade till detta bolag.

2.1 Revisionsfråga

Har kommunstyrelsen tillsett att ägarstyrningen avseende KNC är ändamålsenlig och har kommunstyrelsen vidtagit nödvändiga åtgärder utifrån revisorerna rekommendationer i den föregående granskningen?

Revisionsfrågorna ska besvaras utifrån följande rekommendationer som revisorerna lämnade 2011-12-14:

- Tillse att ägardirektiv och bolagsordning är aktuella samt att ägardirektiv och koncernövergripande styrdokument görs gällande för företagen.
- Tillse att ägardirektiv, och processen kring ägardirektiv, harmoniserar med det helhetsperspektiv och den aktiva ägarstyrning som framhålls i kommunen.
- Tillse att formerna för uppsikt och styrning av företagen utgår ifrån det förespråkade helhetsperspektivet samt den aktiva och ansvarsfulla ägaren som kommunen ska vara enligt styrdokumentet.
- Tillse att det i framtida engagemang som delägare i företag tas nödvändig hänsyn till kommunens behov av styrning och uppsikt i enlighet med kommunallag och kommunens egna styrdokument.

2.2 Metod, material och avgränsning

Granskningen har genomförts genom analys av kommunstyrelse- och kommunfullmäktigeprotokoll 2012, KNC:s protokoll april-augusti 2012, tidigare gällande avtal mellan bolagsmän (2003), Förlikningsavtal 2012-04-13 och registreringsbevis för KNC. Vidare har intervju genomförts med kommunalråd, kommunchef och kommunjurist december 2012.

De intervjuade har getts möjlighet att faktakontrollera rapportens innehåll innan slutlig sammanställning.

3 Styrning och uppsikt

Utifrån regeringens proposition (2011/12:106) *Offentlig upphandling från eget företag – och vissa andra frågor* träder vissa ändringar i kommunallagen i kraft från och med 1 januari 2013. Propositionen har lett till förändringar i kommunalrätten som direkt påverkar kommunerna i deras styrning och uppföljning av kommunala bolag.

Kommunfullmäktiges skyldigheter utökas till att se till att det kommunala ändamålet, och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten i ett helägt kommunalt bolag, kommer till uttryck **i bolagsordningen**. Fullmäktige ska också se till att det **i bolagsordningen** anges att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Detta är ett förtydligande av krav på styrning via bolagsordning i jämförelse med nu gällande formulering i kommunallagen; att fullmäktige skall ”fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten” samt se till att ”fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.”

I sammanhanget kan det nämnas att det av kommentarerna till kommunallag framförs att det är en oklar fråga i vilka fall lagen kräver ett ställningstagande från fullmäktige. Enligt kommentarerna nämner de ursprungliga förarbetena ändring av bolagsordning, ändringar av aktiekapitalet, fusion av företag, bildande av dotterföretag samt förvärv av aktier i annat företag som exempel på sådana ärenden. I senare förarbeten anges även försäljning av fastighet över viss beloppsgräns samt införande av ändring av avgiftstaxor. Om osäkerhet råder huruvida en fråga är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt anförs enligt kommentarerna att det då är naturligt att frågan går till fullmäktige för ställningstagande.

Vad som inte är att betrakta som principiella frågor som måste underställas fullmäktige för ställningstagande är enligt lagkommentarerna frågor som rör den löpande driften. Samtidigt visar sig även här en gråzon; enligt lagkommentarerna kan vid jämförelse av aktiebolagsrättslig och kommunalrättslig uppgiftsfördelning en fråga som enligt aktiebolagslagen är att betrakta som en driftsfråga vara av principiell vikt från kommunalrättslig synpunkt.

Åter till regeringens proposition; viktigt att notera är att även de kommunala befogenheterna som ska gälla för bolaget ska framgå av, d v s kompetensprincipen, lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen o s v.

Vidare konkretiseras kommunstyrelsens uppsiktsuppdrag avseende de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska årligen

- ta ställning om respektive bolags verksamhet bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och de kommunala befogenheterna
- redovisa sitt ställningstagande till kommunfullmäktige

Vid behov ska kommunstyrelsen även lämna förslag till nödvändiga förbättringsåtgärder avseende följsamhet till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

Sedan tidigare gäller enligt kommunallagen att kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll i den kommunala organisationen vilket innebär att den har till uppgift att skaffa sig en överblick över hela kommunalförvaltningen. Denna uppsikt regleras i KL 6:1. Kommunstyrelsen har enligt bestämmelserna även en uppsiktsplikt över kommunal verksamhet som bedrivs i hel- och delägda företag.

Kommunstyrelsen kan dock inte med kommunallagen som direkt grund begära in yttranden och upplysningar på samma sätt som gäller i relationen med kommunens nämnder. För att fullgöra uppsikten bör därför företagen genom ägardirektiv åläggas att till kommunstyrelsen lämna de uppgifter som anses behövliga.

Enligt kommunallagens kommentarer kan inte kommunstyrelsen sägas uppfylla sin uppsiktsplikt endast genom att dess ledamöter också är ledamöter i företagsstyrelsen – ”En sådan personunion fråntar inte kommunstyrelsen från skyldigheten att utöva uppsikt över bolaget ...” Kommunstyrelsen har således en skyldighet att utöva en löpande uppsikt, och det är kommunstyrelsen själv som bestämmer formerna för hur uppsikten ska gå till. Exempel som nämns i lagkommentarerna är att uppsikten kan bestå av kontinuerliga ekonomiska rapporter, riskbedömningar av borgensåtaganden eller stickprovsvisa granskningar.

4 Resultat

Av kommunfullmäktiges protokoll, 2012-02-06, framgår att fullmäktige beslutat att förvärva kommanditdelägarna Concentus i Kalix AB:s och Sandlunds förvaltning AB:s andelar i KNC. Detta till en köpeskilling av 7,3 mnkr vilket skall tas ur investeringsbudgeten för 2013. Vidare har Kf, 2012-04-16, valt tre styrelseledamöter för bolaget för tiden t o m 30 april 2015. Nuvarande ägarbild är därmed att Kalix kommun som komplementär innehar 80 % av andelarna och Stiftelsen Kalixbo som kommanditdelägare 20 %. Stiftelsen representeras av en ledamot i styrelsen.

4.1 Styrning och uppsikt

Revisionsrapporten avseende ägarstyrning av de kommunala företagen (2011) behandlades av kommunstyrelsen 2012-02-20. Kommunstyrelsen låter med anledning av granskningsresultatet meddela att kanslichefen fått i uppdrag att göra en årlig översyn av samtliga bolagsordningar avseende ägarroll och företagsstyrning. Av granskade kommunstyrelse- och fullmäktigeprotokoll 2011-2012 framgår att bolagsordningar för de kommunala aktiebolagen behandlats. Vi har i granskade protokoll inte kunnat se att kommunstyrelsen har behandlat någon översyn vad gäller styrningen av kommanditbolaget.

Enligt de intervjuade har man prioriterat översynen av aktiebolagen, men med anledning regeringens proposition (2011/12:106) *Offentlig upphandling från eget företag – och vissa andra frågor* har man avvaktat att gå vidare. Vad gäller övriga företag är arbetet inte heller klart, men enligt de intervjuade är ökad transparens och uppsikt viktiga delar i detta arbete.

Av intervjun framgår att man i syfte att utveckla kommunstyrelsens uppsikt ser över strukturen för regelbundna träffar med bolagen. I detta ligger även att utveckla möjligheten att identifiera principiella frågor som kan komma att vara föremål för behandling i fullmäktige innan beslut i bolagsstyrelse. Träffar mellan kommunstyrelse och bolag kommer att formaliseras enligt de intervjuade. Vidare ska även bolagen omfattas av de strategiska områden som beslutas av fullmäktige, vilket innebär att uppsikten kommer att inkludera uppföljning av bolagens arbete och resultat i förhållande till de överställda målen i kommunen.

Vad gäller KNC har kommunstyrelsen inte kunnat bedriva någon nämnvärd uppsikt under en del av året enligt de intervjuade. Detta i o m att bolaget har stått utan styrelse under en tid fram till våren 2012. Sedan dess har uppsikt främst bedrivits genom löpande dialog på kommunledningsnivå, dock utan någon särskild uppsikt av kommunstyrelsen som helhet enligt de intervjuade. Vidare har en aktiv styrning av bolaget försvårats av en konflikt mellan kommunen och de tidigare delägarna som sedermera ledde till det förlikningsavtal som låg till grund för fullmäktiges beslut att förvärva deras andelar.

Av protokollen framgår att kommunstyrelsen i augusti, november och december 2012 fått meddelande om ett ärende i Förvaltningsrätten i Luleå respektive Umeå rörande ett fastighetsköp (Innanbäcken 8:34/EM-möbler) som genomförts av KNC. Ärendet gäller ett yrkande om att förvaltningsrätten prövar beslutet med hänsyn till att enskilda politiker fattat beslut om att förvärva fastigheten och att detta skett utan att frågan underställts kommunfullmäktige för ställningstagande. Därutöver kan vi utifrån protokollen inte se att kommunstyrelsen haft någon dokumenterad uppsikt över bolaget i övrigt.

Kommunstyrelsens insyn och styrning har enligt kommunstyrelsens ordförande säkerställts genom att ledamöter i bolaget också är ledamöter i kommunstyrelsen. Därutöver att de beslut som skulle kunna betecknas vara av principiell beskaffenhet har kommunicerats med kommunstyrelsens ordförande. Vidare har bolagets agerande muntligen förmedlats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens ordförande.

Vad gäller det nyss nämnda ärendet beslutade förvaltningsrätten att de uppgifter som framkommit inte kunde hänföras till något beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten och avvisade därför klagandes talan. Av KNC:s protokoll framgår att styrelsen i april beslutade att "gå vidare med köpet av fastigheten Innanbäcken 8:34" och ge i uppdrag till Jan Nilsson att slutföra affären under förutsättning att Kalix kommun beviljar ett lån på köpeskillingen."

Fastigheten har sedan förvärvats utan lån eller borgen från kommunen enligt de intervjuade, eftersom att KNC klarade sig inom befintlig borgen. Enligt de intervjuade skulle detta ha underställts fullmäktige om köpet hade krävt borgen av kommunen, men eftersom det inte behövdes gick aldrig frågan om förvärvet till fullmäktige. Enligt de intervjuade, och enligt skriftligt svar till revisorerna, har kommunstyrelsens ordförande efter dialog med bolagsstyrelsens ordförande bedömt att förvärvet ligger i linje med bolagets uppdrag och därför aldrig behövde gå upp till fullmäktige för ställningstagande.

4.1.1 Avtal och direktiv

Kommunstyrelsen beslutade 2010-12-06 att ge kommunstyrelsens arbetsutskott i uppdrag att omarbete avtalet och av förra årets granskning framgick att avtalet enligt de intervjuade är uppsagt fr o m december 2011. Ett förlikningsavtal har undertecknats 2012-04-13 innebärande att kommunen förvärvat delägarna Sandlunds Förvaltning AB:s och Concentus i Kalix AB:s andelar. Något nytt avtal mellan kommunen och kvarstående kommanditdelägaren Stiftelsen Kalixbo har inte upprättats enligt de intervjuade.

Av intervjun framgår att det eventuellt kommer att ske ytterligare förändring i ägarbildningen om Kalixbo träder ur som delägare, vilket f n diskuteras. Detta skulle i så fall innebära att företagsformen förändras till ett rent handelsbolag, vilket i förlängningen kan leda till beslut att bolaget ombildas till ett aktiebolag. Av denna anledning har kommunen enligt de intervjuade valt att avvakta med att upprätta ett nytt avtal.

Enligt det tidigare avtalet, vilket antagits av kommunfullmäktige 2003-06-25, reglerades bolagets verksamhet enligt följande: "Bolaget skall äga och förvalta fastigheter för boende, handel och yttre miljö och därmed förenlig verksamhet." Något annat beslut av fullmäktige avseende det kommunala ändamålet finns inte i diariet enligt kommunstyrelsen ordförande. Förra årets granskning av ägarstyrningen påpekade att det kommunala ändamålet inte framgick med tydlighet i det då gällande avtalet.

Vid kontroll av Bolagsverkets uppgifter är bolagets verksamhet enligt registreringsbeviset följande: "Bolaget skall äga och förvalta fast egendom samt försälja marknadsföringstjänster på konsultbasis, ävensom idka därmed förenlig verksamhet." Det kan av granskat material inte styrkas att fullmäktige beslutat om denna formulering för bolagets verksamhet. I övrigt kan det konstateras att det sedan 2011 års granskning inte skett något förtydligande av det kommunala ändamålet eller reglering av bolagets verksamhet i förhållande till de kommunalrättsliga principerna.

Vidare visade förra årets granskning att tydlig reglering avseende kommunfullmäktiges ställningstagande och rapportering av ekonomi, verksamhet eller särskilda händelser till kommunstyrelsen saknades. Dokumentation som visar i vilken utsträckning kommunens policys och riktlinjer ska gälla för kommanditbolaget saknades också. Avseende rapportering regleras detta vanligen i bolagsordning och/eller ägardirektiv när det gäller kommunala aktiebolag. Detta för att styra bolagens information till kommunstyrelsen och därmed underlätta fullgörandet av uppsiktsplikten.

Denna granskning kan inte styrka att det i fråga om KNC skett någon utveckling som tydliggör regleringen av fullmäktiges ställningstagande, bolagets rapportering till kommunstyrelsen eller i vilken utsträckning kommunens policys och riktlinjer ska gälla. Kommunstyrelsens ordförande menar dock att oklarheter kring bolagsstrukturen i o m Kalixbos eventuella utträde som delägare inte har gjort det möjligt att utveckla en tydlig ägarstyrning.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att skapa en ändamålsenlig styrning av KNC. Kommunstyrelsen har uppdragit till förvaltningen att se över ägarstyrningen, dock har arbetet i dagsläget inte lett till något förtydligande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Det har heller inte utvecklats något förtydligande av regleringen avseende kommunfullmäktiges ställningstagande och bolagets rapportering till kommunstyrelsen avseende ekonomi, verksamhet och särskilda händelser. Att man i samband med uppsägning av avtal och förändrad ägarbild inte har sett över dessa frågor ser vi som en brist.

Av granskningen framgår att det enligt de intervjuade finns försvårande omständigheter som hindrat utvecklingen av uppsikt över och styrningen av bolaget. Vi menar dock att kommunstyrelsen som ägarrepresentant trots detta

borde ha arbetat mer aktivt för ett tydliggörande av ägarens vilja med bolaget eftersom verksamheten och bolaget trots allt funnits och alltjämt finns kvar.

Det finns även oklarhet kring bolagets beskrivna verksamhet i förhållande till vad som beslutats i kommunfullmäktige. En nämnvärd skillnad, i jämförelse med det avtal som fullmäktige tidigare antagit, rör att det av registreringsbeviset framgår att bolaget ska "försälja marknadsföringstjänster på konsultbasis", något som granskade handlingar inte kan visa att fullmäktige beslutat om.

Med tanke på att avtalet som fullmäktige tidigare antagit är uppsagt, och att kommunfullmäktige enligt kommunallagen ska fastställa det kommunala ändamålet för verksamhet i bolagsform, har kommunstyrelsen att tillse att det inte råder någon tvekan om att bolagets verksamhetsbeskrivning överensstämmer med ägarens vilja. Då kommunen är komplementär och kommanditdelägaren är en stiftelse med kommunen som huvudman anser vi inte att delägarförhållandet utgör något hinder i denna fråga. Det kan även diskuteras om försäljning av marknadsföringstjänster kan anses ligga inom ramen för den kommunala kompetensen. Oavsett vad som konkret avses med marknadsföringstjänster bör kopplingen till den kommunala kompetensen och de kommunala befogenheterna tydliggöras för att det inte ska skapa osäkerhet kring huruvida bolaget bedriver en ändamålsenlig verksamhet.

Eftersom det saknas avtal och/eller direktiv som tydliggör att verksamheten ska bedrivas i enlighet med de kommunalrättsliga principerna ser vi det som viktigt att styrningen av bolaget ses över även ur denna aspekt.

Vad gäller uppsikten framgår av intervjuerna att denna är under utveckling och ska omfatta möjligheten att identifiera principiella frågor som kan komma att behandlas av fullmäktige. Vi ser positivt på att även bolagen ska omfattas av fullmäktiges strategiska områden, vilket torde förbättra förutsättningar för såväl styrning som uppsikt.

Vad gäller uppsikten över KNC kan vi dock inte bedöma att den varit tillräcklig. Detta eftersom vi genom protokollen endast kunnat verifiera att kommunstyrelsen erhållit meddelanden om det ovan nämnda ärendet i Förvaltningsrätten, men utöver detta inte erhållit någon rapportering av ekonomi, verksamhet eller särskilda händelser.

I övrigt noterar vi att det funnits frågor kring KNC:s förvärv av EM-fastigheten kopplat till huruvida fullmäktige bör ha fått tillfälle att ta ställning i frågan innan beslutet fattades i styrelsen. Oavsett vilken formulering som gäller avseende bolagets verksamhet så har KNC till uppgift att äga och förvalta fastigheter. Därutöver finns inga styrande dokument för bolaget som tydliggör att styrelsebeslut om förvärv av fastigheter ska föregås av ställningstagande av kommunfullmäktige, eller reglering i övrigt avseende hur Kf:s ställningstagande i principiella frågor eller frågor av större vikt ska säkerställas.

Kommunallagen med dess kommentarer ger inte heller något tydligt svar på huruvida detta är en fråga som bör behandlas av fullmäktige. Av lagkommentarerna

framgår att i de fall det skulle råda osäkerhet om en fråga är av principiell beskaffenhet eller annars större vikt så bör det vara naturligt att frågan går upp till fullmäktige för ställningstagande. Därutöver framgår det att det finns en gråzon kring om vissa driftsfrågor i ett bolag bör underställas fullmäktige för ställningstagande då de i ett kommunalrättsligt perspektiv kan anses vara principiella.

Vår tolkning, utifrån vad som faller inom ramen för denna granskning, är att KNC:s förvärv av EM-fastigheten är en fråga som skulle kunna falla inom denna gråzon. Denna gråzon belyser enligt vår mening vikten av att ägardirektiv och styrning i övrigt säkerställer ett tydliggörande av förhållanden kring vad som enligt ägaren är att betrakta som frågor som ska underställas fullmäktige för ställningstagande.

Lagkommentarerna lyfter i detta sammanhang fram att det ligger inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsskyldighet att följa företagets handlande i frågor som skulle kunna ses som principiella eller annars av större vikt. Det kan därför argumenteras för att kommunstyrelsen generellt bör ha sådan uppsikt över bolaget att den därigenom skapar sig en möjlighet att identifiera eventuella principiella och större frågor, och utifrån detta göra en bedömning av om en fråga ska gå till fullmäktige för ställningstagande. Detta torde vara av särskild vikt då det inte finns någon närmare styrning eller precisering av vad som avses med frågor av principiell beskaffenhet eller annars större vikt.

Noteras bör i detta sammanhang att uppsiktsplikten rör kommunstyrelsen i sin helhet och att varje enskild ledamot har ett ansvar att fullgöra sitt uppdrag på detta område. En personunion, att ledamöter i kommunstyrelsen också är ledamöter i bolagets styrelse, är inte tillräcklig för att kommunstyrelsen ska kunna sägas uppfylla uppsiktsplikten. Därför bör kommunstyrelsen i sin helhet säkerställa att de har tillräcklig information från bolagen så att var och en av ledamöterna kan göra en egen bedömning om en fråga bör gå till fullmäktige för ställningstagande innan beslut fattas av bolagsstyrelsen.